

Tilskuds- og udligningssystemet

Gennemgang af tilskuds- og udligningssystemet for KOU i
tilknytning til L 189 om justeringer i systemet

08-12-2009

Den kommunale udligning...

- Har som formål at skabe mere ensartede vilkår for at kommunerne kan levere et gennemsnitligt serviceniveau med en skat tæt på gennemsnittet.
- Er en forudsætning for at undgå uacceptable forskelle mellem kommuner med forskellige forudsætninger i
  - Skattegrundlag
  - Udgiftsbehov.
- Men der skal fortsat være incitament til vækst og systemet må ikke forvride de kommunale beslutninger.

Tilskuds- og udligningsordninger – det generelle system:

	Udligningsniveau	Tilskudsudmelding 2009
Bloktilskud fordelt efter indbyggertal		17,3 mia. kr.
Landsudligning	58 %	41,5 mia. kr.
Hovedstadsudligning	+27 % (=85%)	(mellemmunicipal ordning)
Ekstra udligning, kommuner med højt strukturelt underskud	+32% (=90%)	4,3 mia. kr.

Tilskuds- og udligningsordninger – eks. på særlige tilskuds- og udligningsordninger:

- Tilskud til vanskeligt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet
- Tilskud til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet
- Tilskud til ø-kommuner
- Udligningsordning vedr. indvandrere og flygtninge
- Udligning af selskabsskat
- Fra 2010: Beskæftigelsestilskud

Det nye tilskuds- og udligningssystem fra 2007 (det generelle system):

- Staten finansierer det meste af udligningen
- Det generelle udligningsniveau er forhøjet
- Bloktilskuddet fordeles efter indbyggertal
- Udligningen er baseret på kommunens samlede økonomiske situation - nettoudligning

Ved nettoudligning udlignes kommunernes strukturelle underskud:

Strukturelt underskud =

Kommunens beregnede udgiftsbehov ÷

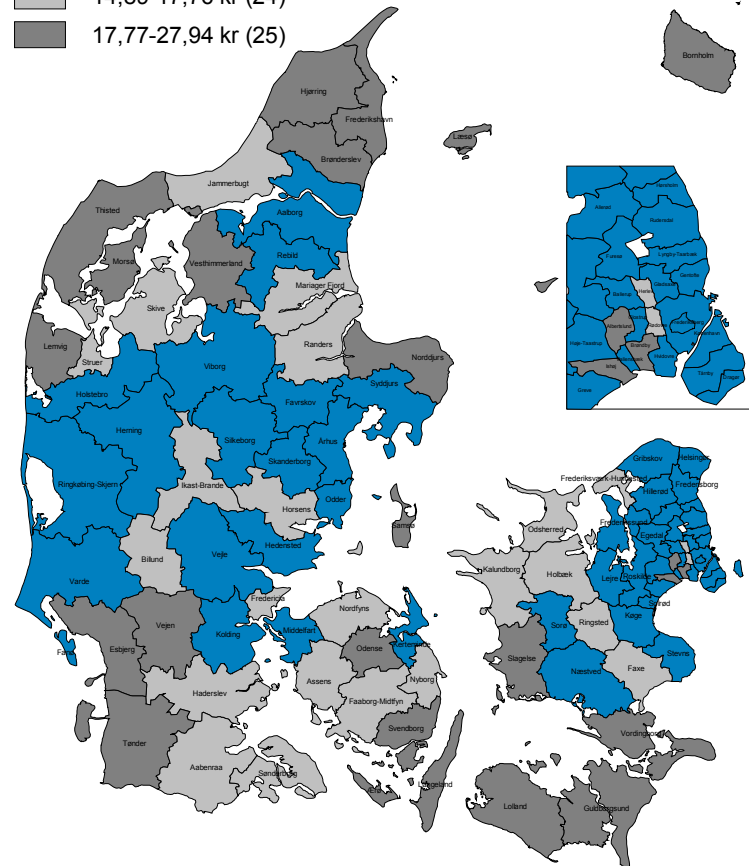
Beregnet skatteindtægt ved gnm.snitligt beskatningsniveau

Strukturelt underskud 2009

Strukturelt underskud pr. indbygger (1.000 kr.)

- 21,33-14,88 kr (49)
- 14,89-17,76 kr (24)
- 17,77-27,94 kr (25)

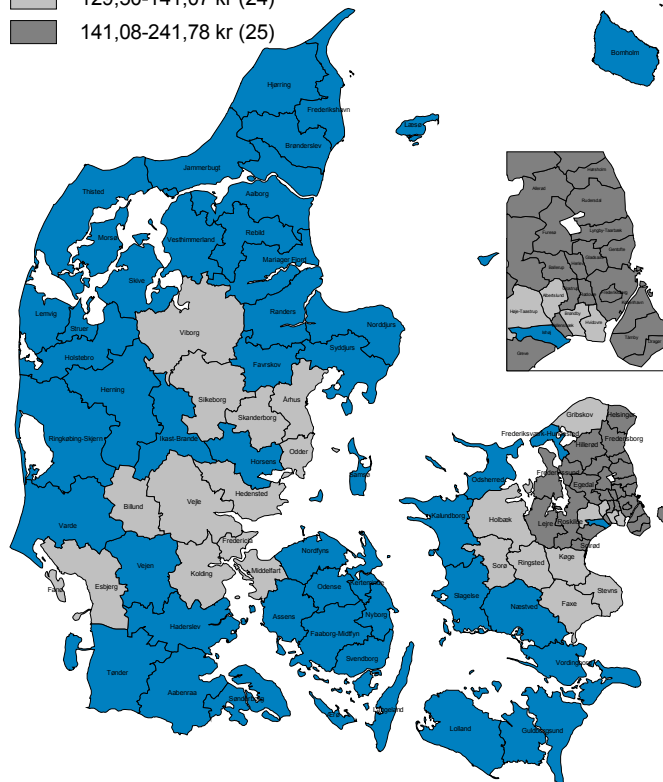

Skattegrundlag 2009

Skattegrundlag pr. indbygger (1.000 kr.)

- 116,10-129,49 kr (49)
- 129,50-141,07 kr (24)
- 141,08-241,78 kr (25)

Skattegrundlaget opgøres på baggrund af grundlaget for indkomstskat samt de afgiftspligtige grundværdier

Det kommunale udgiftsbehov

Opgøres på baggrund af en sammenvejning af

- et opgjort aldersbetinget udgiftsbehov (vejer i 2009 69,5 pct.) og
- et opgjort socioøkonomiske udgiftsbehov (vejer i 2009 30,5 pct.).

Vægten på det socioøkonomiske udgiftsbehov øges hvert år med $\frac{1}{4}$ procentpoint.

Udgiftsbehov i forhold til opgaver

Det opgjorte udgiftsbehov skal afspejle udgifter til følgende opgaver:

- Overførsler som bolistøtte, førtidspension, kontanthjælp og beskæftigelsesindsats (aktivering mv.)
- et opgjort socioøkonomiske udgiftsbehov (vejer i 2009 30,5 pct.).

Vægten på det socioøkonomiske udgiftsbehov øges hvert år med $\frac{1}{4}$ procentpoint.

Opgørelsen af det socioøkonomiske udgiftsbehov

- Opgøres ud fra et socioøkonomisk indeks baseret på objektive kriterier.
- Kriterier er bl.a. fastsat ud fra analyser af kommunernes udgifter til primært boligstøtte, beskæftigelse, førtidspension og det specialiserede sociale område.
- Men kriterierne skal også afspejle også sociale aspekter på andre udgiftsområder – fx vedr. sundhed, ældre, folkeskole samt strukturelle problemstillinger.

Kriterier til beregning af socio-økonomisk indeks og deres vægt i indekset

	Lands- udligning	Hovedstads- udligning
20-59-årige uden beskæftigelse	18,0%	10,0%
25-49-årige uden erhvervsuddannelse	17,5%	25,0%
Udlejede beboelseslejligheder	5,0%	7,5%
Antal diagnostiserede psykiatriske patienter	5,0%	10,0%
Familier i visse boligtyper	15,0%	7,5%
Børn i familier med lav uddannelse	15,0%	25,0%
Antal enlige over 65 år	2,5%	10,0%
Antal personer med lav indkomst	10,0%	
Antal handicappede uden for arbejdsstyrken	5,0%	
Antal indvandrere og efterkommere	2,5%	5,0%
Antal tabte leveår	2,5%	
Nedgang i befolkningstallet	2,0%	
	100%	100%

INDENRIGS- OG SOCIALMINISTERIET